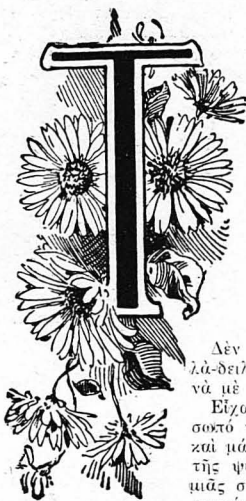

ΦΤΩΧΑ ΦΥΛΛΑ

ΤΟΥ Κ. ΣΩΤΗΡΗ ΣΚΙΠΗ

ΑΣΥΛΛΟΓΙΣΤΟ ΧΩΡΑΤΟ

Ο πρόσεξα τὸ παλινάρι αὐτό, γιατί κάθε φορά πού περνοῦσα ἀπ' τὸ δρόμο του καί με ξάνοιγε ἀπὸ μαζράκι, ἔτρεχε καὶ χονδρῶτον μὲς στὸ σπίτι του. Καί μοῦ ζήνησε τὴν περιέργεια νὰ μάθω τὸ «γιατί» ἢ Μήπως ἔκανε παρὰ με τ' ἀλάνα τῆς γειτονιάς πού σκαρφάλωναν, σάν ἔλειπα, στὴ μάντρα τοῦ σπιτιοῦ ἢ μήπως μοῦ εἶχε κάνει τίποτε ἄλλο καί δὲν τόχα πάρει μισοδρά;

Μιά μέρα λοιπὸν πού συνέβησε τὸ ἴδιο, ἔβανα πὸς Ξεμαζοραίνω, κἀνοντας θόρυβο μὲ τὰ βήματά μου, γιὰ νὰ Ξαναγυρίσω ἀμέσως στὶς μῦτρες τὸν ποδιὸν ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα του καί νὰ περῶ μόνω, ἀποκλιπόμενος στὸν τοίχο, τὸ Ξαναἀνάμιά του.

Δὲν πέρασαν λίγες στιγμὲς καί πρόβαλε δειλὰ-δειλὰ μὰ σὰ μ' ἀντίκρισε κέφωσε κ' ἄρχισε νὰ με κοιτάζει σὰ δῆμό του.

Εἶχα ὄλο τὸν ζωρὸν καὶ τὸ προσέξω. Τὸ πρόσποτό του κανονικό, μὲ μεγάλα μάτια σβουμένα καί μάγουλα τραβηγμένα, καθρέφτιζε τὸν τροχὸ τῆς ψυχῆς του. Ὁ θυμὸς μου σκόρπισε μονομιάς στὴ θέα του ἀπ' ἕνα συναίσθημα Ξαρκινῆς συμπόνιας γέμισε τὴν καρδιά μου. Δὲν ἔξερω γιατί

τὴν κάτι μοῦλεγε πὸς τὸ παλινάρι αὐτὸ εἶταν τὸ ζωντανὸ θέμα κάποιου ἐπεισοδίου.

Μοῦθρε ἡ ἰδέα νὰ τοῦ γυρέρω τὸνομα μιάς σιδερώστρας.

—Μήπως Ξέρεις, παιδί μου, πού ἔδω κοντὰ κἀθετα ἡ κυρὰ-Πι-νελιά πού σιδερώνει οὐρα;

Μ' ἀντίς γυάλη ἀπόκριση, ἀνοιξε τὰ μεγάλα μάτια του καί με κοιτάζε σάν πληγωμένο ἐλάφι.

—Δὲν πειράζει, τοῦ εἶπα, μὲ μαλακὴ φωνή. Θὰ ρωτήσω μέσα.

Καί προσπερνώντας το, μπήκα μέσα στὴν αὐλή. Εἶταν ἀπ' τῆς γνωστῆς, ἀκατανόμαστες μάντρες τῆς Ἀθήνας, μὲ σιδεραγμένε μαζροατοκίεζ δρόγυρα, πού σχημάτιζαν ἕνα τεράστιο Π, μὲ πλυσταριά καί μὲ ζοτῆτσια ἀνάκατα. Μιά μολόχα μοναχὰ πού Ξεπερνοῦσε μὲ τὸ μπόι τῆς τὸν ἀνλό-τοίχο, ἐκεῖ σὲ μίαν ἀρροφία, παρηγοροῦσε, λέξ, μὲ τὴν πρσιανάδα τῆς τῆ θλίψη τῆς αὐλῆς.

Χτύπησα στὴν τήχη σὲ μιά ἀπ' τῆς πόρτες καί κάποιον ἀδύνατη γυναικία φωνὴ μοῦ ἀπάντησε:

—Ἐσύ σαι, Παναγιῶ;

—Ὅχι, κυρὰ μου!... τῆς φώναξα. Μιά διεύθυνση γυρένω... Μήπως Ξέρεις...

Μιά γυναίκα μεσόκαχη, πονοσφραγισμένη, ἤρθε καὶ στάθηκε στὸ κατώφλι τῆς κἀμμορας, ἐνὸς τὴν ἴδια τῆ στιγμή σάν Ἰσκιος θλιβερός τὸ παλινάρι τρύπωνε ἀπ' τὴ μισανοικτὴ πόρτα τῆς ἀντωροτῆς κατοικίας.

ράτασι, πού μεγάλο καί ὑπερφανὸι κοί ἐφάνταζαν στὸ τέμπλο, στὸν ἴμιον καί ψαλιῶν τῆ μελωδία καί τὸ μεγάλο τὸ κουνούλιου, πού εἶχε στηθεῖ στὴ μέση τοῦ ναοῦ, σάν μιά δοξαστήριος ἀψίδα, ἀπὸ κἀπαρίσσια ὑψηλά, μὲ πορτοκάλια καί βραμιδάκι στολισμένο, μὲ ἰώτα καί δάφνεζ καί χονδράνθια, μὲ ἕνα κατακόκκινο μεταξοτό στὴ μέση ἀπλωτόρι, ἀπάνω στὸ ὅποιο μιά δλόγγυρη λεκάνη, μὲ γλυφῆζ καί μὲ κεντῖδια, λαμπροκοποῦσε γιὰ τὸν ἄγιασμό, σ' ὅλη τὴν ἱποβλητικὴ καί δοξαστήριον συνάθροισι ἐκεῖνη, τὴν τόσο μυστικοπαθῆ, ὁ κακομοίρης «καχαγιαξ» τὰ ἔχασε, συγκινήθηκε βαθεῖα κ' αἰσθάνθηκε τῆς τελετῆς τὸ μεγαλεῖο, ἕνα τέτοιο μεγαλεῖο, πού δὲν μποροῦσε παρὰ σιωπηρῶζ καί εὐεργετικῶζ νὰ ἐπιρροῦσε στὰ πρόβάτα του...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : Τὸ τέλος.

Καί σάν ἀδιάφορα, κἀβοντας τὴν κουνέντα μου, ρωτῶ τὴν ἀγαθὴν γυναικοῦλα:

—Τί νάχει τάχα τὸ παλινάρι κ' εἶνε ἔτσι σιαμαμένο;

—Ἰστορία πολὺ στεναχωρικὴ, μαδῆξ! Μοῦ ἀποκρίθηκε μὲ καλοσύνη. Ὅλοζ ὁ κόσμος τῆς Ξέρει. Τοῦ λόγου σου δὲν τὴν ἀκουσεζ;

—Δὲν ἔτυχε, κυρὰ μου.

—Τὸ λοιπὸς τὸ παιδί αὐτὸ ἤρθε ἀπ' τὴν ἐπαρχία του καί γιὰ νὰ συντρέξει τὴ μάνα του τῆς χήρα, ἔπιασε δουλιὰ μᾶνι-μᾶνι στοῦ πηγαδά τοῦ Κυρ-Μανολῆ. Ἔτσι μὰ μέρα σάν τῆ σημερινὴ δοῦλεван σὲ μίαν οἰκοδομὴ κατὰ τὰ Παλιὰ Σφαγεία... Μὰ πὸς γίνεται νὰ μὴν τὴν Ξέρεις τέτοια ἱστορία;

—Νιοφερμένος εἶμαι, βλέπει.

—Ἄ, νιοφερμένος! Ἔτσι λέξ μου, ντέ! Τὸ λοιπὸς σαιμῶζ σοῦ-λεγα εἶχαν ἀγγίσει τὰ δέκα μέτρα τοῦ πηγαδιοῦ καί τὸφαναοταῖδι, πρόσθυιο νάντα στὴ δουλιὰ, εἶταν κατεβασμένο στὸν πάτο γιὰ νὰ σάβει καί νὰ γεμίζει τὸ Ξεπιλι μὲ τὰ χόματα. Ὁ Κυρ-Μανολῆζ ἴσως ἄνθρωπος. Ποτὲ δὲν ἀκούστηκε γιὰ καζὸ. Καί τὸ γνιζόστον σὰ δικὸ του τὸ μογαζοπαῖδι τῆς ἔφυγε τῆς χήρας. Μὰ τί τοῦθρε νὰ κἀνει χωροτὸ μαζὶ του; Καί τί χωροτὸ; Τὸ λέω κ' ἀνατοχιζάει τὸ πεσί μου. Τὸ παρήτησε τὸ ἄμοιρο, σάν ἤρθε τῆς σζώλης ἡ ὠρα, στὸν πάτο τοῦ πηγαδιοῦ καί πήγε στὴν ταβέρνα...

—Γιατί, τοῦ λέμε, τὸζανεξ αὐτό, κῆρ-Μανολῆο;

—Ἔτσι τὸ σινηθόσα, λέει, μ' ὄλονζ τοῦζ παραγοῖεζ στὸ πρὸ-τόβγαλιό τοιζ, γιὰ νὰ τοῦζ ἀντρεῖθο... γιὰ νὰ μὴ σιαζῶνται.

Μὰ στὴν ταβέρνα, ἀπὸ ποτῆρι σὲ ποτῆρι, τοῦ κῆρ-Μανολῆοῦ ἡ γνώμη γίνιχε μωμιμηγοζοφιλιά. Κι' οἱ ὄφρεζ κατρωκῶζοῦσαν...

Τῆς ἔφυγε τῆς χήρας ἀρζήνησαν ἀπὸ τῆς μπαῖνον ψύλλοι σ' αὐτιά. Τρέχει στὴ γυναίκα τοῦ πηγαδά.

—Τέτοια ὠρα καί νὰ μὴ γυρέσει ὁ κῆρ-Μανολῆοζ; Πρῶτὴ φορά γίνεται αὐτό! Δὲν λέω... Κάτου καί πού — ἀντρωξ εἶνε κ' αὐτόζ! — μπλέκει μὲ τίποτε σιντρόφοιζ στὴν ταβέρνα.

Κι' οἱ δυὸ γυναικίεζ Ξόφορνεζ πέρνοντο τὸ τραμβαῖ καί πᾶν στὰ Παλιὰ Σφαγεία, στὴν οἰκοδομὴ. Ὅμοιζ τί νὰ δοῦν μέσα στὸ σζά-τοζ; Χόματ ἀπὸ δῶ, πέτρεζ ἀπὸ κῆι, λῶζοζοζ ἔτομοιζ κῆδῆζ γιὰ τὸ σζόμοιο τοῦ ἀθεσπιῶ. Καί Ξαναπῆραν τὸ τραμβαῖ καί γύρισαν ἀναμῆμενεζ πίσω :

—Ἦρθεζ, Μανολῆο, ἔ, Μανολῆο; Φωνάει ἡ γυναίκα του κἀ-το ἀπ' τὸ παράθυρο.

—Ἐλα μέσα!... Ἀκούγεται ἡ φωνὴ του... Ἐλα πού νὰ... Ρεγίστρα, σωκαντζοῦ!...

—Καλὲ τὸ κοπέλι ποῦνε; Τί τὸζανεζ; Εἶμαι μὲ τὴ μάνα του.

—Ὡ Ξαρκινὸ νὰ μοῦθρεῖ! Ξανακοῦεται νὰ λέει ἐκείνοζ. Καί σάλλαγε στὸ δρόμο.

—Ποῦνε το; Σὲ ρωτῶ.

—Τὸ κοπέλι εἶπεζ; Ἐκεῖ εἶνε!... Πού θῆξ νὰ εἶνε;... Εἶτε δειχνοταζ ἀόριστα κατὰ τὰ Παλιὰ-Σφαγεία.

—Ποῦ ἐκεῖ, ἀναθεματισμένε μεθόσταζα;

—Ἐλα μὴν κἀνεῖς ἐπιπῆ! Στὴν οἰκοδομὴ τὸ ἄφηκα. Ἐπιπῆτε μέ-σα κ' ὄσοπὸ νὰ φτῶσετε, τὸν φέρονο τὸν γυρεμανταλά!

Κι' ἔφυγε τρέχονταζ.

.....

Καί τὸφρεζ τὸντιζ τὸ παλινάρι σὲ κἀμποσο, μὰ ὄχι μονόζοζο του. Τὸφεραν, πῆξ καλύτερα, Ξα-πλομένο κ' ἀμῆλιτο.

Τὸ ἄμοιρο! Ὅσο δὲν εἶχε πέ-σει ἡ νύχτα, φρόναζε φαίνετα.

Ἔτσι εἶπαν κάποιοι διαβάτεζ. Ἀζοῦσαν, εἶπαν, τὴ μαζρονή, τὴν ἀτελειομένη του φωνή, μὰ δὲν πῆγε ὁ νοῦζ τοῦζ νὰ σμῶσιον στὸ πηγαδί. Σάν ἐνύχτισε ὄμοιζ τὸ δυστυχημένο τραμβαῖ στὰ γε-ρὰ καί σάλεψε τὸ λογικό του.

Κι' ἀπὸ τότε — μπαῖνον τρεῖς χροῖνια πᾶ — μ' ὄλα τὰ γυαρο-σφῆρα πού ἔκανε ἡ ἔρση ἡ χήρα, δὲ μπόρεσε νὰ τὸ συνεφέρει. Καί τῆς ἀπόμεινε ἄχρηστο γιὰ πάντα.

Ὅμοιζ κ' ἐκεῖνοζ χαίρι γὰν εἶδε πᾶ. Τὸν ἐσπεύρασε ὁ μεταγνο-μὸς πού μὲ τὸ ἀσυλλόγιστο χωρα-τὸ του πήρε στὸ λαμό του τὸ κῆ-μένο τὸ παλινάρι.

Σ. Σ.

Ο ΚΑΥΓΑΣ

(Τοῦ Μπερνελέ)